

ת"פ 21284/12/22 - מדינת ישראל נגד מנחם ויינברג

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
תפ"כ 21284-12-22 מדינת ישראל נ' ויינברג 3 מרץ 2024

בפני כב' השופט בני שגיא, סגן נשיא
המאשימה מדינת ישראל
על-ידי ב"כ עו"ד יעל ענתות ועו"ד דנה שטרומ

נגד הנאשם
מנחם ויינברג
על-ידי ב"כ עו"ד איריס ניב-סבאג ועו"ד אבנר שמלה

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בשלוש עבירות של שימוש במידע פנים שמקורו באיש פנים, לפי סעיף 52ד לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

רקע עובדתי ונסיבות הרשעת הנאשם

2. הנאשם, רואה חשבון בהכשרתו, החזיק בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, קרי בשנים 2017-2018, בחברת השקעות ובחברות פרטיות, לבד ובשותפות, וכן ביצע השקעות משמעותיות בחברות ציבוריות, לרבות חברות העוסקות בתחום ה"ביומד", דהיינו בתעשיית הרפואה, התרופות והמכשור הרפואי.

3. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, ואף קודם לכן, בנה הנאשם "פוזיציות" (כניסוח כתב האישום, ובמובן של היקף החזקות במניות) בחברות בתחומים אלה בכוונה להשקיע בהן לטווח הארוך. בין היתר עשה כן במניות של אליום מדיקל בע"מ, חברה ציבורית שעסקה במחקר, פתוח, ייצור ושיווק של מכשור רפואי (להלן - **אליום**), ושל מיקרומדיק טכנולוגיות בע"מ, חברה ציבורית העוסקת בפיתוח ומסחר מוצרי אבחון חדשניים לגילוי מוקדם ומעקב אחר סוגים שונים של מחלת הסרטן (להלן - **מיקרומדיק**), ואף השתתף במרבית ההנפקות של שתי החברות הללו.

דפוס הפעולה של הנאשם בפוזיציות שלו במניות אלה כלל פעולות מחזוריות כדלקמן: בניית פוזיציה במניה;

עמוד 1

מכירה לקראת הנפקה צפויה מתוך היערכות להשתתפות בהנפקה ולצורך מימון ההשתתפות, בציפייה להשתתפות בהנפקה הצפויה שעתידה להתבצע במחיר מניה נמוך יותר; השתתפות בפועל בהנפקה, וכתוצאה מכך חזרה לפוזיציה בסדרי גודל דומים.

נוכח היקף השקעותיו של הנאשם בחברות בתחום הביומד ובקיאותו בתחום זה ובשוק ההון בכלל, עמד הוא בקשר שוטף עם נושאי משרה בכירים בחברות בהן השקיע, לרבות המנכ"לים של אליום ומיקרומדיק, במסגרתו שוחח איתם מעת לעת על עדכונים והתפתחויות בחברות אלה. במקביל, עמד הנאשם בקשר שוטף עם מר ליאור פייס, מנכ"ל רוסאריו שירותי חיתום (א.ש.) בע"מ (להלן - **פייס ו-רוסאריו**), חברת חיתום והפצה ששימשה כמפיצה בהנפקות של חברות שונות.

כעולה מכתב האישום, בהנפקות בהן שימשה רוסאריו כמפיצה של ניירות הערך, היה פייס איש פנים לפי סעיף 52 לחוק ניירות ערך, מכוח נגישותו למידע הפנים על אודות ההנפקות הצפויות. רוסאריו שילמה לנאשם בגין הסיוע שלו בענייני הנפקות, וזאת למרות האיסור הקבוע בדין, שכן הנאשם לא היה מפיץ רשמי ואף היה רוכש סופי בהנפקות להן סייע.

האישומים במסגרת פרשת אליום

4. במסגרת "פרשת אליום" הורשע הנאשם בשני אישומים של שימוש במידע פנים שמקורו באיש פנים.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, עמד הנאשם בקשר רציף עם אסף אלפרוביץ', מנכ"ל אליום, שכלל שיחות טלפון ופגישות עתיות, שבמהלכן עדכן את הנאשם לגבי עניינים שונים הנוגעים לפעילותה של אליום וחברות בנות שלה, ואף התייעץ עמו בנושאים שונים. כמו כן, החל ממרץ 2017 החזיק הנאשם ב-913,200 מניות אליום.

5. לפי עובדות האישום הראשון, ביום 25.7.17, בשעה 18:26, פרסמה אליום דו"ח הצעת מדף במסגרתו הציעה לציבור יחידות שכל אחת מורכבת מ-100 מניות במחיר של 101 אגורות ו-100 כתבי אופציה סדרה 7 ללא תמורה. רוסאריו שימשה כמפיצה בהנפקה זו. המידע על כך שאליום עומדת בפני הנפקה במסגרת הצעת מדף היה מידע פנים כמשמעותו בסעיף 52א לחוק ניירות ערך.

במועדים שלא ידועים למאשימה, ביום 18.7.17 או בסמוך לפני כן, שוחחו הנאשם ואלפרוביץ' אודות ההנפקה הצפויה, בין השאר כדי לבדוק את כוונתו של הנאשם להשתתף בה. באותם מועדים שוחחו פייס והנאשם אודות ההנפקה הצפויה של אליום. כאמור, המידע שקיבל הנאשם ביחס להצעת המדף של אליום, שפורסמה ביום 25.7.17, היה מידע פנים.

בתקופה שבין 18-25.7.17, בעודו מחזיק במידע פנים ביחס להצעת המדף של אליום כאמור, מכר הנאשם 544,996 מניות אליום בשער ממוצע של 109.305 אגורות למניה ובסכום כולל של 596,720 ש"ח. באותה תקופה ניסה הנאשם למכור 318,083 מניות נוספות, ללא הצלחה. הנאשם נתן את ההוראות למכירת מניות אליום לאחר שהחליט להשתתף בהנפקה הצפויה, בידעו כי מחיר המניה בהנפקה צפוי להיות נמוך מהמחיר שבו נסחרה המניה בשוק אותו זמן, וכי פרסום דו"ח הצעת המדף צפוי להביא לירידה בשער מניית אליום.

בעקבות פרסום דו"ח הצעת המדף ביום 25.7.17, ירד שער המניה של אליום בכ-9.83% ונגעל על 107.7 אגורות. תוצאות מכרז ההנפקה פורסמו ביום 26.7.17, כאשר מחיר המניה בהנפקה נסגר בסכום של 1.01 ש"ח. במסגרת ההנפקה רכש הנאשם 5,400 יחידות הכוללות 540,000 מניות ו-540,000 כתבי אופציה סדרה 7, בסכום כולל 545,400 ש"ח, כך שבסופה חזר להחזיק בפוזיציה דומה - 908,000 מניות אליום.

כתוצאה ממכירת המניות בתקופה שבין 18-25.7.17, ורכישת המניות במסגרת ההנפקה, נוצר לנאשם "הפרש" (כך ניסוח כתב האישום) בסך 46,274 ש"ח. בעשותו כן, ביצע הנאשם עסקאות בניירות ערך תוך שימוש במידע פנים מצוי בידיו.

6. לפי עובדות האישום השני, ביום 12.11.18, בשעה 18:06, פרסמה אליום דו"ח הצעת מדף במסגרתו הציעה לציבור 70,000 יחידות בהרכב של 100 מניות במחיר של 1.02 ₪ למניה, 50 כתבי אופציה סדרה 8 ו-50 כתבי אופציה סדרה 9 ללא תמורה. המידע על כך שאליום עומדת בפני הנפקה במסגרת הצעת מדף היה מידע פנים כמשמעותו בסעיף 52א לחוק ניירות ערך.

במועדים שלא ידועים למאשימה, ביום 5.11.18 או בסמוך לפני כן, שוחחו הנאשם ואלפרוביץ' אודות ההנפקה הצפויה, בין השאר כדי לבדוק את כוונתו של הנאשם להשתתף בה. כאמור, המידע שקיבל הנאשם ביחס להצעת המדף של אליום, שפורסמה ביום 12.11.18, היה מידע פנים. קודם לכן, נכון לחודש מרץ 2018, החזיק הנאשם בכ-1.4 מיליון מניות אליום. מחודש מרץ 2018 ועד 4.11.18 מכר הנאשם 728,000 מניות אליום.

בתקופה שבין 5-12.11.18, בעודו מחזיק במידע פנים ביחס להצעת המדף של אליום כאמור, מכר הנאשם 708,402 מניות אליום בשער ממוצע של 1.058 ש"ח למניה ובסכום כולל של 747,440 ש"ח. הנאשם נתן את ההוראות למכירת מניות אליום לאחר שהחליט להשתתף בהנפקה הצפויה, בידעו כי מחיר המניה בהנפקה צפוי להיות נמוך מהמחיר שבו נסחרה המניה בשוק אותו זמן, וכי פרסום דו"ח הצעת המדף צפוי להביא לירידה בשער מניית אליום. כך, יחד עם המכירות הנזכרות לעיל, נותר הנאשם ערב ההנפקה ללא החזקות במניית אליום.

ביום המסחר שלאחר פרסום דו"ח הצעת המדף, קרי 13.11.18, ירד שער המניה של אליום בכ-9.4%. תוצאות מכרז ההנפקה פורסמו ביום 13.11.18, כאשר מחיר המניה בהנפקה נסגר בסכום של 1.02 ש"ח. במסגרת

ההנפקה רכש הנאשם 990,000 מניות אליום בסכום כולל 1,009,800 ש"ח.

כתוצאה ממכירת המניות בתקופה שבין 5-12.11.18, ורכישת המניות במסגרת ההנפקה, נוצר לנאשם הפרש בסך 24,870 ש"ח. בעשותו כן, ביצע הנאשם עסקאות בניירות ערך תוך שימוש במידע פנים מצוי בידיו.

האישום במסגרת פרשת מיקרומדיק

7. החל מחודש פברואר 2018, החזיק הנאשם ב-792,000 מניות של מיקרומדיק. בנוסף, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום עמד הנאשם בקשר רציף עם גיא לרנר, מנכ"ל מיקרומדיק, שכלל שיחות טלפון ופגישות עתיות, שבמהלכן עדכן לרנר את הנאשם לגבי עניינים שונים הנוגעים לפעילותה של מיקרומדיק. מתוקף תפקידו, היה לרנר איש פנים במיקרומדיק כהגדרתו בסעיף 52 לחוק ניירות.

באותן שנים השתתף הנאשם בהנפקות של מיקרומדיק כמשקיע, ובמקביל ייעץ לפייס ולרוסאריו, שעה שזו שימשה כמפיצה בהנפקות. כאמור לעיל, בגין ייעוץ זה תוגמל הנאשם באופן כספי. מכוח נגישותו למידע הפנים ביחס להנפקותיה, היה פייס איש פנים במיקרומדיק כהגדרתו בסעיף 52 לחוק ניירות.

8. לפי עובדות האישום בפרשת מיקרומדיק, ביום 24.5.18, אישר דירקטוריון מיקרומדיק דו"ח הצעת מדף שצפוי להתפרסם ב-28.5.18, וקבע כי המכרז בעניינו יתקיים ביום 30.5.18. עוד הוחלט כי פרטי ההנפקה יסוכמו בסמוך לפרסום הדו"ח. ביום 27.5.18 אישר דירקטוריון מיקרומדיק את פרטי הדו"ח. המידע על כך שמיקרומדיק עומדת בפני הנפקה במסגרת הצעת מדף היה מידע פנים כמשמעותו בסעיף 52 לחוק ניירות ערך.

ביום 28.5.18, בשעה 18:32, פרסמה מיקרומדיק דו"ח הצעת מדף לפיו הציעה לציבור 4,400 יחידות בהרכב של 1,000 מניות במחיר של 570 ₪ ליחידה ו-750 כתבי אופציה ללא תמורה. רוסאריו שימשה כמפיצה בהנפקה. הנאשם סייע לפייס ביחס להנפקה והיה זכאי לתשלום בגין כך. במסגרת היחסים בין השניים, במועד שלא ידוע למאשימה בסביבות יום 24.5.18, מסר פייס לנאשם את מידע הפנים ביחס להצעת המדף הצפויה ביום 28.5.18.

בהמשך לכך, ביום 24.5.18 וביום 27.5.18, מכר הנאשם 351,606 מניות מיקרומדיק בסכום כולל של 218,306 ש"ח, בשער ממוצע של 0.62 ש"ח למניה. הנאשם נתן את ההוראות למכירת המניות לאחר שהחליט להשתתף בהנפקה הצפויה, בידועו כי מחיר המניה בהנפקה צפוי להיות נמוך מהמחיר שבו נסחרה המניה בשוק אותו זמן, וכי פרסום דו"ח הצעת המדף צפוי להביא לירידה בשער מניית מיקרומדיק. בסיכומו של דבר, בצירוף מניות שמכר החל מחודש פברואר 2018 ועד 23.5.18, ערב ההנפקה, מכר הנאשם את כל אחזקותיו במיקרומדיק.

ביום המסחר שלאחר פרסום דו"ח הצעת המדף, קרי 29.5.18, ירד שער המניה של מיקרומדיק בכ-5.56%. תוצאות מכרז ההנפקה פורסמו ביום 31.5.18, כאשר מחיר המניה בהנפקה נסגר בסכום של 0.6 ש"ח. במסגרת ההנפקה רכש הנאשם 900,000 מניות מיקרומדיק בסכום כולל 540,000 ש"ח.

כתוצאה ממכירת המניות, שבוצעה בימים 24.5.18 ו-27.5.18, ורכישת המניות במסגרת ההנפקה, נוצר לנאשם הפרש בסך 7,343 ש"ח. בנוסף, ביום 27.6.18 העבירה רוסאריו לנאשם, בהנחיית פייס, סכום של 58,550 ש"ח בגין עזרתו וייעוצו של הנאשם לפייס ולרוסאריו ביחס לאותה הנפקה. בעשותו כן, ביצע הנאשם עסקאות בניירות ערך תוך שימוש במידע פנים מצוי בידיו.

הסדר הטיעון בין הצדדים

9. בין הצדדים נקשר הסדר טיעון בגדרו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום ובעבירות המיוחסות לו, כמפורט לעיל.

הסדר הטיעון שנחתם הוא הסדר מסוג "טווח": המאשימה הבהירה כי תטען לעונש מאסר שלא יעלה על תשעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד עונש מאסר על תנאי וקנס; בעוד ההגנה מצדה תטען לענישה בדרך של מאסר על תנאי, ולא תוכל לטעון לאי-הרשעת הנאשם. בהקשר זה יוער כי קביעתי זו עומדת, חרף העובדה שהצדדים לא נקטו במונח "טווח" בלשון ההסדר, משום שמבחינה מהותית, הסכמתו של כל צד להסדר תוך הגבלת הטיעון של רעהו, משרטטת - הלכה למעשה - טווח ענישה בגדרו נדרש בית המשפט למקם את העונש המתאים, ככל שזה מתיישב עם האינטרס הציבורי.

במסגרת הסדר הטיעון, הוגש מסמך שכותרתו "הסכמות הצדדים לעניין הטיעון לעונש" (סומן במ/1, להלן - **מסמך ההסכמות**) הכולל הסכמות דיוניות ביחס לאופיו והיקפו של הטיעון לעונש, בדגש על סוגיות ספציפיות, כגון מהות מידע הפנים, מידת ודאות המידע והעובדה כי הפרש שנוצר לנאשם לא מומש על ידו.

עוד הוסכם כי במידה ויוטל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, התביעה לא תתנגד לכך שאלה יבוצעו במשך 6 שעות ביום בלבד, לאור מצבו הרפואי של הנאשם.

תמצית טענות הצדדים

10. **ב"כ המאשימה**, עו"ד ענתות, עמדה על החומרה הטמונה בעבירות שימוש במידע פנים נשוא כתב האישום, וכן על החומרה שבנסיבות ביצוען במקרה דנן. לטענת התביעה, מדובר בתיק שימוש במידע פנים "קלאסי", ובו הנאשם, משקיע ותיק בעל ידע חשבונאי, מימש הנאשם יתרון שהיה לו על פני יתר המשקיעים לאור מידע פנים אליו נחשף מקרבתו לאנשי פנים ביחס להנפקות בשתי החברות. בניגוד לטענת ההגנה, טוענת המאשימה כי מדובר במידע פנים "מובהק".

ב"כ המאשימה אישרה כי מדובר בתיק ראשון נאשם עומד לדין פלילי נאשם בגין שימוש במידע פנים הקשור בהנפקה צפויה במחיר נמוך מהמחיר בו נסחרת מניית החברה אותה עת, כאשר התמורה שנוצרת לנאשם היא בדמות הפרש (דהיינו "קיזוז הפסד"). חרף זאת, נטען כי אין מדובר באכיפה ראשונית מובהקת, וממילא יש מקום להמשיך ולצעוד בקו המנחה המונהג בפסיקת בתי המשפט בשנים האחרונות, דהיינו - להחמיר בענישה בעבירות כלכליות.

תוך הצגת פסיקה רלוונטית, עתרה המאשימה לקביעת שני מתחמי ענישה נפרדים, אחד לכל פרשה, אותם יש לחפוף במלואם, ועתרה להשתת עונש של **9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות**, לצד מאסר מותנה וקנס. לטענת המאשימה, בעתירתה שוקללו נתוני האישיים של הנאשם, קבלת האחריות, שיתוף הפעולה עם רשויות החקירה, כמו גם הפער בין החשדות הראשוניים בחקירה לבין עובדות כתב האישום.

11. **ב"כ הנאשם**, עו"ד ניב-סבאג, טענה כי נסיבות ביצוע העבירות בגין הועמד הנאשם לדין הן גבוליות, וכי בסופו של דבר הועמד הנאשם לדין בגין שלושה אירועים נקודתיים לעומת חשדות משמעותיים יותר שהופרכו בחקירה.

לשיטת ההגנה, אין מדובר באישומים "קלאסיים" בעבירות כלכליות, וניתן לראות כאינדיקציה לכך בשימוש שעושה כתב האישום במונח "הפרש" (שנוצר לנאשם) ולא במונח "רווח". בפועל, כך נטען, נגרמו לנאשם הפסדים מהפוזיציות שהחזיק באותן חברות. עוד נטען כי "גבוליות" כתב האישום קשורה גם להיעדר מובהקות של מידע הפנים אליו נחשף הנאשם שאופיין ב"כלליות" מבלי שהנאשם ידע את פרטי דו"חות הצעת המדף שעתידיים היו להתפרסם לפני כל הנפקה. כחיזוק לטיעון בדבר "גבוליות מידע הפנים" צוין כי העובדה שהחברות היו זקוקות לגיוס הון מהציבור על מנת להיחלץ ממצבן הפיננסי פורסמה גם בתקשורת הגלויה. הסניגורית הדגישה כי בניגוד לתיקים "רגילים" של פשיעה כלכלית, הנאשם בענייננו לא רצה לגרוף רווח מהיר על ידי ניצול מידע פנים, אלא השקיע באליו ובמיקרומדיק לטווח הארוך, והשתתף בהנפקות מתוך רצון אמיתי לסייע להצלחתן. ההגנה ביקשה לשקול, כשיקול ממתן, את העובדה שהחקירה הסתיימה בהעמדתו לדין רק של גורם הקצה שקיבל את המידע - הוא הנאשם - ולא של הגורמים שמסרו את המידע.

לשיטת ההגנה, שקלול הנסיבות שפורטו לעיל, שהן בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ממתן באופן דרמטי את רמת החומרה ומצדיק אימוץ הרף התחתון של טווח הענישה המוצע על ידי הצדדים, שנותן ביטוי לנתוניו הקונקרטיים והייחודיים של המקרה.

ההגנה עמדה על נסיבותיו האישיות של הנאשם, על היותו בן למשפחה ניצולת שואה שחייה בעוני, על עברו הנקי והעשיר בהשקעות בשוק ההון, שירותו הקרבי והיותו משרת מילואים פעיל משך 25 שנה. הסניגורית תיארה את פעילות החסד והצדקה בה עוסק הנאשם, בין היתר לטובת חיילי צה"ל והמפונים מאזורי הלחימה, ולטובת אנשים מכורים וקשי יום, אותם נהג להכניס לביתו על מנת לסייע להם בשעתם הקשה, ולעניין זה הפנתה למכתבי התודה שהוגשו וכן לעדויות האופי לזכות הנאשם. הסניגורית הדגישה גם את הפגיעה בשמו הטוב של הנאשם תוך הפנייה לכתבות שהתפרסמו בעיתונות הכלכלית אודות הפרשה (בשלבי החקירה). נטען כי

יש לשקול גם את גילו המתקדם של הנאשם (72), ואת מצבו הרפואי וקשייו הבריאותיים (הוגשו מסמכים רפואיים), שהחמירו, על פי הנטען, מאז החלה החקירה. הסיניגורית התייחסה גם למשך הזמן שחלף מאז קרות האירועים בכתב האישום (כ-5 שנים) ולשיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק וקבלת האחריות מצדו, אשר הביאו לחסכון בזמן ציבורי, כשיקולים נוספים המצדיקים התחשבות בעונש שיוטל על הנאשם.

על יסוד כל אלה, עתרה ההגנה לאימוץ הרף התחתון של טווח הענישה המוסכם על הצדדים בהסדר הטיעון כך שיוטל על הנאשם עונש של **מאסר מותנה**. עוד צוין כי ככל שבית המשפט יראה לנכון להטיל קנס על הנאשם, הוא יהיה מעוניין לתרום את הסכום לטובת המאמץ המלחמתי.

12. **הנאשם** בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו, וכך ציין: "**הבנתי שעברתי עבירה ואני מתחרט על זה. לכן, בכל מקרה שמישהו עושה עבירה, הדבר הראשון שהוא צריך לעשות זה חרטה אחרי עבירה. אני רוצה להודיע לכבודו שאני מתחרט על זה, ואני הייתי צריך להיות יותר זהיר בהתנהלות שלי**".

עוד עמד הנאשם את נסיבות חייו, את פעילות החסד והצדקה בה עוסק וכן תיאר באופן נרחב את השפעת ההליך הפלילי על חייו האישיים והעסקיים. ביחס לעונש המתאים, אמר הנאשם את הדברים הבאים: "**לסיכום, הדיון בעונש שלי לגבי עבודות שירות - רציתי להגיד לכבודו כי עבודות שירות הן מנת חלקי כל חייו. מאז שאני מכיר את עצימי אני נמצא בעבודות שירות ... בצדהעונש, באמת קיבלתי את העונש - ההפסדים הגדולים, בריאותי שנפגעה והנזקה התדמיתית, אבל בעיקר זה שמחת החיים שניטלה ממני. החיים שלי השתנו ואני כבר לא אהיה אותו אדם. רציתי לבקש מבית המשפט בכל לשון של בקשה שהפרטים האלה יילקחו בחשבון**".

דין והכרעה

13. בית המשפט העליון עמד לא אחת על החומרה הטמונה בעבירות השימוש במידע פנים, אשר פוגעות בערכים של הוגנות ושוויון במסחר בשוק ההון, כאשר העברין מנצל את נגישותו למידע ובכך יוצר יתרון בלתי הוגן במסחר בניירות הערך על פני ציבור המשקיעים שאינו חשוף לו [ראו: ע"פ 3164/14 פן נ' **מדינת ישראל**, פס' 55 (29.06.2015); ע"פ 6020/12 **מדינת ישראל נ' עדן**, פס' 19-18 (29.04.2013)].

וראו דבריו של כב' השופט מ' חשין בע"פ 4675/97 **רוזוב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נג(4) 337, 351-352 (1999): "**באין צורך להעמיק-ביתר, כדי לדעת ולהבין כי בְּרִיחַ-התיכון באיסור לעשות שימוש במידע-פנים הוא יסוד ההגינות: ההגינות התובעת להעמיד אנשים "מקורבים" למידע בחברה במעמד שווה לאנשים שאינם מקורבים, ככל שהמדובר הוא בעסקות בניירות-ערך של החברה. לא כל הידוע ל"אנשי פנים" ולמקורביהם על הנעשה בחברה ועל מצבה ידוע גם לציבור הרחב, והחוק מבקש לאסור על אלה - אשר מידע-פנים בעל-משמעות בא לידיהם, והמידע אינו ידוע לציבור - כי יעשו עסקות בניירות-ערך של החברה כל-עוד לא פורסם המידע לרבים. טעם האיסור מדבר בעד עצמו, והוא, שאותם**

מקורבים לא ינצלו את מעמדם - ניצול לרעה בעיני החוק - להיטיב את מצבם (ולהרע ממילא את מצבם של אחרים). כוונת החוק היא למנוע קיומן של עסקות שבהן יש למקורבים עודף-מידע אך בשל נגישותם למידע חשוב בחברה".

14. כידוע, קיים אינטרס ציבורי מובהק בקיומו של מוסד הסדרי הטיעון ונפסק כי ככלל, על בית המשפט לכבד הסדרי טיעון שהציגו צדדים להליך פלילי, ולהתערב אך ורק במקרים חריגים [ע"פ 1958/98 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פ"ד נז (1) 57 (2002)]. נפסק לא אחת כי חזקה על התביעה, הפועלת בשם האינטרס הציבורי, כי שקלה את השיקולים הרלוונטיים בהגיעה להסדר טיעון.

בעניינו, שעה שעסקין ב"הסדר טווח", הרי שעל בית המשפט לבחון אם טווח הענישה ששרטטו הצדדים תואם את רמת הענישה כפי שמשקפת מהפסיקה הנוהגת, ונמצא בתוך מתחם הענישה ההולם בהתחשב בנסיבות העניין. במידה והתשובה לכך חיובית, ניתן לאמץ את המתחם שקבעו הצדדים ואין טעם שבית המשפט ידרש בעצמו לקביעת מתחם ענישה הולם בנסיבות העניין [וראו: ע"פ 6943/16 גלקין נ' **מדינת ישראל**, פס' 3 (28.01.2018)].

פסיקת בית המשפט העליון התייחסה לציפיית הצדדים כי בית המשפט יכבד את הסדר הטיעון, כשיקול נוסף במארג השיקולים המצדיקים כיבודו, ודומה כי בעניינו, הדברים יפים מקל וחומר נוכח מסמך ההסכמות שגובש בין הצדדים וצורף, כחלק בלתי נפרד, להסדר הטיעון. עיון במסמך מלמד כי באופן חריג להסדרי טיעון, בהם הצדדים מסכימים על העובדות אך חלוקים ביחס לעונש, במקרה דנן - קיימות מחלוקות גם ביחס לרכיבים עובדתיים שונים (לרבות ביחס להיקפו של "מידע הפנים") ובוודאי ביחס למשמעותם. אין מניעה כמובן לגבש הסדר טיעון מהסוג האמור, והדברים מצוינים רק על מנת להמחיש את הקושי בהתערבות בטווח הענישה המוסכם, ללא שנערך בירור עובדתי מלא במהלך המשפט ונוכח הסדר הטיעון.

15. בנוסף לאמור לעיל, ולצורך בחינת השאלה האם יש מקום לאמץ את טווח הענישה שהגדירו הצדדים, ראיתי ליתן משקל לשתי קבוצות שיקולים:

(א) **מן הצד האחד** - מדובר בעבירות המאופיינות, על פי רוב, בתחכום, וכרוכות בפגיעה באמון ציבור המשקיעים בשוק ההון [ראו: ע"פ 2103/07 הורוביץ נ' **מדינת ישראל**, פס' 54 (31.12.2008)]. בעניינו, הנאשם ניצל את ערוצי תקשורת מול אנשי פנים באליון, במיקרומדיק וברוסארי, אשר היו לרשותו, בין היתר, מכוח היותו נותן שירות בשכר לרוסארי שנתנה שירותי חיתום לביצוע ההנפקות, ותזמן את מכירת אחזקותיו לפני כל אחת מההנפקות; ניתן אף לראות בדפוס החוזר של מעשיו (כעולה משלושת האישומים) ככזה המעצים את רמת החומרה. כמו כן, אף שאין מדובר באיש פנים (ולהבחנה בהקשר זה יש משקל ממתן), יש משמעות לעובדה כי הנאשם הוא משקיע ותיק, בעל ידע חשבונאי, אשר שימש כיועץ בשכר לרוסארי ובחר לנצל את מידע הפנים שהשיג מתוקף מעמדו ככזה.

(ב) **מן הצד השני** - ניתן למנות מספר נתונים שיש בהם כדי למתן את רמת החומרה.

הראשון - הנאשם החזיק בפוזיציות באליום ובמיקרומדיק תקופת זמן משמעותית לפני שנחשף למידע הפנים, ובהחלט ניתן לומר כי עשה כן בהיותו "משקיע לטווח ארוך" (ראו סעיף 2 לחלק הכללי בכתב האישום). בהקשר זה - דומה שאין מחלוקת כי הנאשם היה מעוניין לתמוך בהנפקות מתוך הסתכלות ארוכת טווח ואמונה בחברות בהן השקיע. מכירת האחזקות בכל אחת מהחברות נעשתה מראש על מנת לחדש בהן את האחזקה בכמות דומה של מניות. התביעה ציינה בסעיף 21 לטיעוניה כי שקלה לקולא את "**העובדה שהשתתפות הנאשם בהנפקות נועדה, גם, על מנת לתמוך בחברות ולהזרים אליהן כסף (בניגוד לביצוע פעולות בשוק)**". ראה גם סעיף 12 לטיעוניה ההגנה, לפיו יש לראות העובדה ככזו הנופלת תחת "הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה".

השני - ניתן לומר כי באופן יחסי, היקף טובת ההנאה הפוטנציאלית היה מצומצם, ועמד על פחות מ-80 אלף ₪. עשיתי שימוש במונח "טובת הנאה הפוטנציאלית" שכן במסגרת ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים, כתב האישום נוקט במילה "הפרש" (במובחן - מ"רווח") ובנוסף, במסגרת מסמך ההסכמות, צוינו הדברים הבאים: "**ביחס להפרש, מוסכם על הצדדים שההגנה תטען כי הפרש לא מומש על ידי ויינברג וכך תטען להפסדים שנוצרו לויינברג בפוזיציות שהחזיק במניות אליום ומיקרומדיק. בד בבד מוסכם על הצדדים כי התביעה תטען כי עצם רכישת ניירות הערך בהנפקה הוא מימוש הפרש וכי לעמדתה אין רלוונטיות לשאלה אם אכן נגרמו לויינברג הפסדים במניות האמורות לאורך השנים**" (סעיף 5 למסמך במ/1);

השלישי - ראשוניות האכיפה הפלילית ביחס לסט נסיבות מהסוג שפורט בכתב האישום באה לידי ביטוי בשני היבטים, אשר משקלם המצטבר מאפשר לראות בה כגורם ממתן.

ההיבט הראשון - ראיית פרסום דו"ח הצעת מדף כמידע פנים, וזאת בשונה ממידע על עסקאות צפויות או מידע מתוך דוחות. בהקשר זה, לא הייתה מחלוקת כי טרם נדון בבתי המשפט מקרה דומה בנסיבותיו וניתן לראות בנתון זה, בנסיבות המקרה שבפניי, כנתון ממתן בענישה.

יחד עם זאת, אין בידי לקבל את עמדת ההגנה לפיה יש בקיומה של "הערת עסק חיי" בדוחות החברות, המלמדת לכאורה על הצורך בגיוסי הון תדירים, כדי להפוך את מידע הפנים ל"גבולי". בנסיבותיו של הסדר הטיעון לא ראיתי להרחיב בעניין ואסתפק בכך שאדגיש את החשיבות שיש למידע בדבר עיתוי ההנפקה, וזאת אף בהנחה שבידי הנאשם לא היו פרטים נוספים אודות ההנפקה (והצדדים חלוקים בעניין זה, ראה סעיף 2 למסמך ההסכמות).

ההיבט השני - חישוב היתרון הכלכלי שצמח לנאשם נעשה באופן שונה מהנהוג. ככלל, כתבי אישום שהוגשו לאורך השנים לבתי המשפט בגין עבירות שימוש במידע פנים, תיארו רכישת ניירות ערך במחיר נמוך מזה הצפוי להיות לאחר פרסום המידע לציבור. בענייננו, לראשונה הועמד אדם לדין פלילי בגין שימוש במידע פנים באופן

שבו הוא מוכר אחזקותיו בחברה מסוימת, רק כדי לשוב ולהשקיע את כספו בהנפקה עתידית של אותה חברה שצפויה להוריד את מחיר המניה (ועל כך אף התביעה אינה חולקת, וראו פר' 13, ש' 19-20). במקרה זה, ניצל הנאשם את יתרונו על מנת "להקטין הפסד", מתוך שאיפה לשוב ולהחזיק בניירות ערך של החברה בכמות דומה ובהשקעה נמוכה יותר. טובת ההנאה של הנאשם במקרה שכזה נמדדה כהפרש בין מחיר הרכישה לבין מחיר ההנפקה.

בהקשר זה אציין כי התביעה הסכימה בטיעוניה כי יש מקום לראות בעובדה שחישוב היתרון הכלכלי נעשה באופן שונה מהנהוג כגורם ממתן בענישה (סעיף 24 לטיעוני התביעה).

חשוב להבהיר כי אין באמור לעיל כדי לערער את מידת הלגיטימיות העומדת בבסיס שיקולי התביעה, אלא רק כדי לבאר מדוע ניתן לראות באכיפה ראשונית כנתון בעל משקל ממתן, כעולה גם מפסיקת בית המשפט העליון [וראו: ע"פ 6339/18 **בלווא נ' מדינת ישראל**, פס' 46 לפסק הדין של השופט פוגלמן בערעורים על גזר הדין (15.01.2020)]

16. לצד זאת, אני מתקשה לקבל את טענת ההגנה לפיה יש משקל ממתן לתמורות שחלו בעמדת רשות ניירות ערך ביחס למגעים המותרים בין חברות וגופי חיתום לבין משקיעים, לפני הנפקה של ניירות ערך לציבור, כפי שמשתקפות מעמדות הסגל שפורסמו לאורך השנים. ודוק: רשות ניירות ערך נוטה בשנים האחרונות לאמץ גישה המעודדת מגעים מסוימים בין חברות וגופי חיתום לבין משקיעים "מסווגים", קודם לפרסום תשקיף לציבור. מגעים אלה מכונים לרוב כ-"Testing The Water" [וראו: **עמדת סגל משפטית 103-38: מגעים ראשוניים עם משקיעים מסווגים** - "22.5.2016" (Testing The Water); וגם **עמדת סגל משפטית 103-43: שיווק הנפקה וקבלת הזמנות ממשקיעים מתוככמים בהנפקה לציבור על פי תשקיף** (4.7.2021)].

שלושה טעמים עומדים ביסוד מסקנתי.

ראשית, הנאשם בענייננו אינו משקיע מוסדי או מסווג, כהגדרת הרשות, אשר ניתן לנהל עמו שיח ולמסור לו מידע מסוים עוד טרם פרסום טיוטת תשקיף. השינוי בעמדת הרשות נעשה אך ביחס לאותם משקיעים מתוככמים, שאינם אנשים פרטיים, הנכללים בסעיפים (1)-(11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, ומסיבות ברורות; **שנית**, ואף בהנחה שהיה כזה, הרי שהעברת המידע אליו מטעם החברות במסגרת הליך למגעים ראשוניים היה צריך להיות מדווח באופן מפורש במסגרת התשקיף או בהודעה משלימה, כך לפי עמדת סגל 103-43, מה שלא קרה בענייננו; **שלישית**, עמדות הסגל שהוצגו מתייחסות בעיקרן להנפקה ראשונה של ניירות הערך לציבור (IPO), בעוד ניירות הערך של מיקרומדיק ואליום נסחרו בשוק המשני קודם להנפקות המתוארות בכתב האישום, ואין מדובר בהנפקה ראשונה לציבור. ספק אם ניתן להקיש מהטעמים העומדים ביסוד עמדת רשות ניירות ערך ביחס להנפקה ראשונית לעניין הנפקת ניירות ערך לציבור של חברות שכבר נסחרות. בהקשר זה ניתן להצביע, באופן לא ממצה, על פערי המידע שקיימים בין החברה, שאינה מפרסמת עדיין מידע לציבור, לבין משקיעים אפשריים; ועל העלות המשמעותית לחברה, הכרוכה בהנפקה ראשונה לציבור, לעומת הנפקות

17. בבחינת מדיניות הענישה הנוהגת, ניתן להפנות למקרים הבאים:

ע"פ 5830/21 **כהן ואח' נ' מדינת ישראל** (21.6.2022) - שני הנאשמים הורשעו לאחר ניהול הוכחות במספר עבירות של שימוש במידע פנים שמקורו באיש פנים כל אחד (נאשם 1 הורשע ב-3 עבירות ונאשם 2 הורשע ב-6 עבירות). נקבע כי נאשם 1 ניצל את קשריו עם איש פנים בחברה שעסקה בפיתוח חיסון למחלת השפעת, לקבלת מידע פנים לפיו החברה קיבלה את אישור משרד הבריאות האמריקאי לביצוע ניסוי קליני בבני אדם באחד ממוצריה. נאשם 1 מסר לנאשם 2, אחיו, ולגורמים נוספים את המידע בכוונה שאלה יעשו בו שימוש להפקת רווח, ותוך סיכום כי חלק מהרווחים יעברו לכיסו. לפי הכרעת הדין, המידע נמסר בימים שלפני פרסום הדיווח המידי של החברה לבורסה, אשר בעקבותיו עלה שער המניה בכ-36.3%. נאשם 2 ואחר נוסף שרכש את המניות על סמך מידע הפנים מכרו את המניות שרכשו ביום הדיווח ברווח. בסך הכל השקיע נאשם 2 סכום של 244,582 ש"ח והרוויח 114,073 ש"ח (מתוכם העביר לנאשם 1 כ-13,000 ש"ח לפי הסיכום המוקדם ביניהם). בית המשפט המחוזי קבע מתחמי ענישה כדלקמן: לגבי נאשם 1, **מתחם הנע בין 9 ל-18 חודשי מאסר**, לגבי נאשם 2, **מתחם הנע בין 3-9 חודשי מאסר**. בית המשפט השית על נאשם 1 עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, ועל נאשם 2 עונש של 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ערעורם של שני הנאשמים לבית המשפט העליון נדחה פה אחד.

מקרה זה חמור מענייננו כמעט מכל היבט - התוכנית העבריינית; קיומו של רווח (במובחן מהפרש), היקף הרווח; מעורבות גורמים רבים והעובדה כי נאשם 1 הרחיב את מעגל שתופיו לעבירה; השוני בין רצון לרווח מידי לבין השקעה לטווח הארוך.

ת"פ (כלכלית ת"א) 57633-06-19 **מדינת ישראל נ' קלימי** (31.1.2021) - שלושת הנאשמים הורשעו, על יסוד הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של שימוש במידע פנים שמקורו באיש פנים (נאשם 1 הורשע ב-3 עבירות ושני הנאשמים הנוספים הורשעו בעבירה אחת כל אחד). זאת, בכך שרכשו מניות אוסם השקעות בע"מ, ערב רכישתה על ידי חברת Nestle ומחיקתה מהמסחר, בידיעה כי שווי המניה במכירה ל-Nestle יהיה גבוה מהשווי בו נסחרה אותה עת, ולאחר שקיבלו את המידע מאחד הדירקטורים באוסם (אשר לאחר חקירה הוחלט שלא להעמידו לדין). בסך הכל, נאשם 1 השקיע כרבע מיליון ש"ח והרוויח כ-78 אלף ש"ח; ונאשמים 2-3 השקיעו כל אחד כ-700 אלף ש"ח והרוויחו 200 אלף ש"ח. בית המשפט קבע מתחמי ענישה כדלקמן: לגבי נאשם 1, **מתחם הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר**, לגבי נאשמים 2-3, **מתחם הנע בין 3-9 חודשי מאסר**. בית המשפט החליט לכבד הסדר טיעון "סגור", הכולל הסכמה לעניין הענישה, והשית על הנאשמים את העונשים הבאים: על נאשם 1 - 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי וקנס בסך 150 אלף ש"ח; על נאשם 2-3 - 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי וקנסות בגובה 400 אלף ש"ח ו-300 אלף ש"ח, בהתאמה. ערעור שהגיש נאשם 3 לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה בהמלצת בית המשפט (ע"פ 1697/21).

ת"פ (כלכלית ת"א) 29436-05-16 **מדינת ישראל נ' רדו** (30.11.2017) - במקרה זה יוחסו לנאשמת עבירה של שימוש במידע פנים שמקורו באיש פנים. לפי עובדות כתב האישום, אחיה של הנאשמת, אשר רעייתו שימשה אותה עת כסמנכ"לית הכספים של חברה ציבורית העוסקת בדרכי גילוי תרופות וטכנולוגיות מבוססי גנים, מסר לנאשמת מידע פנים ביחס למו"מ מתקדם שניהלה החברה אותה עת עם חברה גרמנית להסכם שיתוף פעולה בקשר למסחור מולקולות לפיתוח תרופות לסרטן. הנאשמת רכשה מניות החברה בסך כ-55,000 ש"ח, ומכרה אותן לאחר הדיווח המייד של החברה אודות ההסכם שנחתם, אשר גרר עליה של למעלה מ-40% בשער המניה, בסכום כולל של 72,848 ש"ח, וברווח שנאמד בכ-20,000 ש"ח. בית המשפט המחוזי אימץ את עמדת ההגנה ו**נמנע מהרשעת הנאשמת**, לצד הטלת 250 שעות לתועלת הציבור, וזאת מנימוקי "נראות" ואחידות הענישה, ובשל נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן של הנאשמת.

18. ככל שהייתי נדרש לבחינת עובדות כתב האישום (המשקפות את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה), מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת, ואף אם מדובר במקרה שאינו מצוי ברמת חומרה דומה לאלה שנדונו בפסיקה, הייתי נכון לקבוע כי הרף התחתון של המתחם הכולל לשלושת האירועים צריך להיות גבוה יותר מזה שהוגדר כרף התחתון של הסדר הטיעון.

יחד עם זאת, העובדה כי לצבר הנתונים האמור מצטרף נתון נוסף בדמות "ראשוניות האכיפה הפלילית" מאפשרת לראות בטווח שהוצג על ידי הצדדים ככזה ההולם את האינטרס הציבורי ועקרון ההלימה בנקודת הזמן הנוכחית, ולגזור את הדין בהתאם לו.

משאמרתי דברים אלה, אמרתי כי לא ראיתי להידרש בנסיבות המקרה דנן לשאלה האם יש לקבוע מתחמי ענישה נפרדים, שכן ממילא - גם לשיטת התביעה - היה מקום לחפוף באופן מלא בין המתחמים השונים, כך שאין בכך כדי להשפיע על התוצאה הסופית.

19. כעת, ולאחר שהבהרתי עמדתי ביחס לסבירותו של טווח הענישה (בדגש על נקודת הזמן הנוכחית), יש להידרש לרכיבים השונים הרלוונטיים לקביעת עונשו של הנאשם בטווח המוסכם.

במסגרת זו, ראיתי ליתן משקל גם לנתונים הבאים:

הודאת הנאשם ונטילת אחריות - הנאשם קיבל אחריות על מעשיו והודאתו הובילה לחסכון משמעותי בזמן ציבורי וניתן לראותה כמצדיקה התחשבות משמעותית בענישה;

גילו של הנאשם ומצבו הרפואי כעולה מהמסמכים שהוגשו;

דרכו ופועלו של הנאשם לאורך השנים - התמונה שנחשפה בשלב הטיעונים לעונש אודות התנהלות הנאשם

במישורי חייו השונים היא בהחלט יוצאת דופן וראויה להערכה רבה. נראה כי הנאשם הוא איש של חסד, אשר פועל לאורך שנים רבות, יחד עם רעייתו, לתרומה לחברה ולסיוע ללא תנאי לאנשים הנעדרים רשתות תמיכה, הנמצאים בנקודות שפל בחייהם.

די שאפנה בהקשר זה לעדויות המרגשות של הגב' חיה כהן, הגב' חני רוטנברג, מר שמעיה סיד, והגב' מיכל בן יעקב; לעדויותיהם של עו"ד זבולון הנדלר ושל מר דוד צץ; וכן לעשרות מכתבי ההערכה והתודה שהוצגו מטעם ההגנה כראיות לעונש. פעולותיו החיוביות של הנאשם בוצעו גם בתקופה האחרונה, ובהקשר למאמץ המלחמתי.

נתתי משקל גם לפרק הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירות ועד היום, הגם שברור כי מדובר בפרשה מורכבת שהצריכה ביצוע בדיקות ופעולות רבות.

העובדה כי הנאשם פועל עשרות שנים בשוק ההון ללא דופי, ואין לחובתו הרשעות קודמות, נשקלה אף היא.

20. לאור צבר הנתונים שפורט, לקולא ולחומרה, ראיתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במשרדי הממונה על עבודות ביום 18.6.24 בשעה 08:30. מקום ביצוע עבודות השירות - המרכז הרפואי מעיני הישועה, רח' פוברסקי 17, בני ברק. עבודות השירות יבוצעו בהיקף של 6 שעות ביום.

ב. 6 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה לפי חוק ניירות ערך.

ג. קנס בסך 50,000 ₪ אשר ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.6.24 או 25 ימי מאסר תמורתו.

ניתן צו למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום כ"ג אדר א תשפ"ד, 03/03/2024 במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט
סגן נשיא